

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000695

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Редіна Поліна В'ячеславівна

2. Polina V. Redina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9255-0592

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 19-01-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2023-19 ID3439

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Організаційно-правові засади управління вищою освітою в Україні
2. Organizational and legal principles of higher education management in Ukraine

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню організаційно-правових засад управління вищою освітою в Україні та є однією з перших комплексних наукових праць, в якій: охарактеризовано вищу освіту як об'єкт управління в Україні; досліджено історико-правовий розвиток вищої освіти як особливого об'єкту управлінської діяльності на теренах України; надано аналіз правового регулювання управління вищою освітою; визначено зміст управління вищою освітою в Україні; окреслено функції, форми та методи управління вищою освітою в Україні; встановлено систему суб'єктів управління вищою освітою в Україні; розглянуто роль студентського самоврядування в управлінні вищою освітою в Україні; узагальнено зарубіжний досвід організаційно-правових засад управління вищою освітою та перспективи його запозичення в Україні; сформульовано перспективи розвитку організаційно-правових засад управління

вищою освітою в Україні. Проведене дослідження охоплює також вплив надзвичайних адміністративно-правових режимів (а саме воєнного стану) на управління вищою освітою в Україні. У результаті проведеного дослідження встановлено, що вища освіта як об'єкт управління розуміється у широкому розумінні («компетентнісно-цільовий» підхід) як врегульована законодавством діяльність уповноважених на те суб'єктів, що спрямована на забезпечення здобуття особами у закладах вищої освіти (наукових установах) сукупності знань, умінь та інших компетентностей відповідно до встановлених рівнів, галузей знань та спеціальностей. За такого розуміння вищої освіти виокремлені її інституційний, кадровий, навчальний, науковий та інші компоненти. Вузкий підхід («компетентнісно-результатний») визначає вищу освіту як сукупність знань, умінь та інших компетентностей згідно певних рівнів, галузей знань, спеціальностей. Виокремлено періоди розвитку вищої освіти як особливого об'єкту управлінської діяльності на теренах України та наведено періоди такого розвитку. Підкреслено, що із приєднанням до Болонської конвенції у 2005 р. процеси «європеїзації» вищої школи України істотно пошвидко, що зумовило оновлення галузевого законодавства з метою адаптації до європейських стандартів. Доведено, що «управління вищою освітою» є родовим поняттям для таких видів як «державне управління вищою освітою», «муніципальне управління вищою освітою», «громадське управління вищою освітою» та ін. Запропоновано використовувати термін «публічне управління вищою освітою за участю громадськості» замість «державно-громадське управління освітою» та розуміти під означеним поняттям відповідну виконавчо-розпорядчу діяльність у сфері управління вищою освітою органів державної влади та місцевого самоврядування за участі інститутів громадянського суспільства. Наведено спеціальні ознаки «управління вищою освітою», які вирізняють його з-поміж іншої управлінської діяльності. До них віднесено: особливий об'єкт управління – вища освіта; реалізація з метою упорядкування різного роду суспільних відносин, що виникають між здобувачами вищої освіти, адміністраціями закладів вищої освіти, органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими уповноваженими суб'єктами з приводу здобуття особами знань, умінь та інших компетентностей відповідно до встановлених рівнів, галузей знань та спеціальностей; здійснення системою уповноважених суб'єктів; зміст цієї діяльності характеризується особливим набором функцій, форм та методів; регламентація нормами адміністративного права та ін. Виокремлено загальні, спеціальні та допоміжні функції управління вищою освітою. До загальних віднесено функції прогнозування, планування, регулювання, організації, контролю, координації, обліку. До спеціальних – забезпечення кваліфікованими фахівцями економіки відповідно до її потреб; забезпечення якості вищої освіти; розвитку ринку освітніх послуг; розвитку автономії закладів вищої освіти; інтернаціоналізації вищої освіти та ін. Допоміжні функції спрямовані на забезпечення реалізації загальних та спеціальних, зводяться до кадрового, інформаційного, фінансового, матеріально-технічного забезпечення тощо. Констатовано, що функції управління вищою освітою отримують зовнішній прояв у її правових та неправових формах та забезпечуються набором управлінських методів – переконання, заохочення та примус. Стверджується, що в умовах кризового стану вищої освіти, що поглиблений спочатку пандемією COVID-19 і слідом істотно повномасштабною військовою агресією проти України, необхідним є функціонування механізму антикризового управління вищою освітою, який повинен включати комплекс спеціально вироблених заходів та інструментів, що дозволять забезпечити збереження вищої освіти, її стабілізацію та розвиток у воєнний та післявоєнний періоди. Антикризові заходи мають реалізуватись як стосовно всієї системи вищої освіти, так і її окремих компонентів (інституційного, кадрового, навчального, наукового та ін.). Наведено перелік таких антикризових заходів.

2. The dissertation is dedicated to the study of the organizational and legal foundations of higher education management in Ukraine and is one of the first comprehensive scientific works in which: higher education is characterized as an object of management in Ukraine; the historical and legal development of higher education as a special object of management activity on the territory of Ukraine is investigated; an analysis of the legal regulation of higher education management is provided; the content of higher education management in Ukraine is defined; the functions, forms and methods of higher education management in Ukraine are outlined; a system of higher education management entities in Ukraine is established; the role of student self-government in the management of higher education in Ukraine is considered; the foreign experience of the organizational and legal

foundations of higher education management and the prospects of its adoption in Ukraine are summarized; the prospects for the development of the organizational and legal foundations of higher education management in Ukraine are formulated. The conducted research also covers the impact of extraordinary administrative and legal regimes (namely, martial law) on the management of higher education in Ukraine. As a result of the conducted research, it has been established that higher education, as an object of management, is understood in a broad sense (a "competence-based" approach) as a regulated activity by authorized entities aimed at ensuring individuals acquire a combination of knowledge, skills, and other competencies by established levels, fields of knowledge, and specialties within higher education institutions (research institutions). Under this understanding of higher education, its institutional, personnel, educational, scientific, and other components are distinguished. A narrow approach (a "competency-result") defines higher education as a set of knowledge, skills, and other competencies according to certain levels, fields of knowledge, and specialties. The periods in development of higher education as a special object of management activity within the territory of Ukraine have been singled out and the periods of such development have been provided. It is emphasized that with the accession to the Bologna Convention in 2005, the processes of "Europeanization" of higher education in Ukraine significantly revived, which led to the renewal of sectoral legislation intending to adapt to European standards. It has been proved that "higher education management" is a generic concept for such types as "state higher education management", "municipal higher education management", "public higher education management" and others. It has been suggested to use the term "public management of higher education with the participation of the public" instead of "state-public management of education" and to understand this concept as the relevant executive-administrative activity in the field of higher education management by state authorities and local governments with the participation of civil society institutions. Special features of "higher education management" that distinguish it from other managerial activities have been outlined. These features include a special object of management - higher education; implementation to regulate various kinds of social relations that arise between students of higher education, administrations of higher education institutions, state, and local self-government bodies, and other authorized entities regarding the acquisition of knowledge, skills, and other competencies by individuals by the established levels, fields of knowledge and specialties; implementation by the system of authorized entities; the content of this activity is characterized by a special set of functions, forms and methods; regulation by norms of administrative law, etc. General, special and auxiliary functions of higher education management have been distinguished. General functions encompass forecasting, planning, regulation, organization, control, coordination, and accounting. Special functions include providing qualified professionals for the economy according to its needs, ensuring the quality of higher education, developing the educational services market, fostering the autonomy of higher education institutions, internationalizing higher education, and more. Auxiliary functions aim to support the implementation of general and special functions and relate to personnel, information, financial, material, and technical support, among others. It has been established that the functions of higher education management receive external manifestation in its legal and non-legal forms and are provided by a set of management methods - persuasion, encouragement and coercion.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Редіна П.В. Міністерство освіти і науки України в системі управління освітою: особливості адміністративно-правового статусу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». // Б. Ужгород, 2018. № 53. Т. 2. С. 57-61;
- 2. Редіна П.В. Контроль у сфері вищої освіти в Україні: окремі питання організації та правового забезпечення. Право і суспільство. // Б. Дніпро. 2021. № 2. С. 112-118;
- 3. Редіна П.В. Інститут студентського самоврядування у закладах вищої освіти: теоретико-прикладний аспект. Наука і техніка сьогодні. // Б. Київ. 2023. № 9 (23). С. 65-74;
- 4. Редіна П.В. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: сучасний стан організації та правового забезпечення. Visegrad Journal on Human Rights. Словачька Республіка, м. Братислава. 2020. № 1. С. 118-123;
- 5. Редина П. В. Дуальная система подготовки кадров – путь к качеству высшего образования (организационно-правовой аспект). Legea si Viata. № 8/2. 2019. № 8. С. 87-91;
- 6. Редіна П.В. Вища освіта Польщі: окремі питання організації та правового забезпечення. Юридична осінь 2017 року: зб. тез доповідей та наук. повідомл. учасників всеукр. наук. конф. молодих вчених та студентів (Харків, 15 листоп. 2017 р.). Харків, 2017. С. 235-237;
- 7. Редіна П. В. Студентське самоврядування в системі управління вищою освітою. Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 12-13 квітн. 2018 р.). Харків, 2018. С. 134-135;
- 8. Редіна П.В. Дуальна освіта в Німеччині: окремі аспекти організації та правового забезпечення. Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 11-12 квітн. 2019 р.). Харків, 2019. С. 495-498;
- 9. Редіна П.В. Досвід країн Європейського Союзу щодо розвитку вищої освіти та його значення для України: окремі питання дослідження. Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти: матеріали IV Всеукраїнської за міжнародною участю науково-практичної конференції (м. Полтава, 23-24 жовтня 2019 р.). Полтава, 2019. С. 54-56;
- 10. Редіна П.В. Щодо проблеми конкурсного відбору членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 9-10 квітн. 2020 р.). Харків, 2020. С. 166-169;
- 11. Редіна П.В. Особливості громадського контролю у сфері вищої освіти в Україні. Європейський потенціал розвитку юридичної науки, законодавства і правозастосовної практики: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Влоцлавек, Республіка Польща, 26-27 лютого 2021 р.). С. 179-182;
- 12. Редіна П.В. Міністерство освіти і науки України: становлення та розвиток. Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20-21 травн. 2021 р.). Харків, 2021. С. 205-207 (електронне наукове видання).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 01111u000966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матюхіна Наталія Петрівна

2. NATALIA P. MATIUKHINA

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Агапова Олена Валеріївна

2. Olena V. Ahapova

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1024-0238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синявська Олена Юхимівна

2. OLENA Y. SYNIAVSKA

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6386-4151

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белікова Марина Іванівна

2. Maryna I. Bielikova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3967-1250

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федчишин Сергій Анатолійович

2. Sergey A. Fedchishin

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3096-3214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гарашук Володимир Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гарашук Володимир Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна